

Rješenje

o koncentraciji gospodarskog subjekta „Integral Inženjering“ a.d. Laktaši i gospodarskog subjekta Jedinstvo GP Gradiška

**Sarajevo
Travanj, 2009. godine**

Broj: 01-03-26-004 -14 - II/09
Sarajevo, 23.04. 2009. godina

Na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (1) točka d), a u svezi s čl. 12., 14., 16. i 18. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05 i 76/07) , a rješavajući po Zaključku o pokretanju postupka po službenoj dužnosti, broj: 01-03-26-004-II/09 od dana 27.01.2009. godine, za ocjenu dopuštenosti koncentracije, između gospodarskog subjekta Integral Inženjering a.d. Laktaši, inženjering-promet-eksport-import, majke Jugovića bb, Laktaši, i gospodarskog subjekta Građevinsko poduzeće Jedinstvo akcionarsko društvo Gradiška, Patrijarha Gavrila Držića 56, Gradiška, Konkurencijsko vijeće, na 87. (osamdesetsedmoj) sjednici održanoj dana 23. travnja 2009. godine, je donijelo

R J E Š E N J E

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu niskogradnje u Republici Srpskoj, nastala kupnjom većine dionica u gospodarskom subjektu Građevinsko poduzeće Jedinstvo akcionarsko društvo Gradiška, Patrijarha Gavrila Držića 56, Gradiška, od strane gospodarskog subjekta Integral Inženjering a.d. Laktaši, inženjering-promet-eksport-import, Majke Jugovića bb, Laktaši.
2. Zbog nepodnošenja prijave namjere koncentracije u roku utvrđenom u članku 16. stavak (1) Zakona o konkurenciji, izriče se novčana kazna gospodarskom subjektu Integral Inženjering a.d. Laktaši, inženjering-promet-eksport-import, Majke Jugovića bb, Laktaši u visini od 260.000,00 KM, koju je dužan platiti u roku od 8 dana, od dana prijema ovog Rješenja.
3. Ovo Rješenje je konačno i upisuje se u Registar koncentracija.
4. Ovo Rješenje će biti objavljeno u «Službenom glasniku BiH», službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće je na temelju javno dostupnih informacija došlo do saznanja da postoji utemeljena sumnja o provođenju koncentracije između gospodarskog subjekta Integral Inženjering a.d. Laktaši, inženjering-promet-eksport-import, Majke Jugovića bb, Laktaši (u daljnjem tekstu: Integral Inženjering) i gospodarskog subjekta Građevinsko poduzeće Jedinstvo akcionarsko društvo Gradiška, Patrijarha Gavrila Držića 56, Gradiška (u daljnjem tekstu: Jedinstvo Gradiška).

Na web stranici www.capital.ba je dana 19.03.2008. godine objavljeno, da je gospodarski subjekt Integral Inženjering kupio 812.590 dionica gospodarskog subjekta Jedinstvo Gradiška i da je za taj paket dionica platio novčani iznos od 942.604,40 KM (1,16 KM po dionici).

Prije kupnje navedenog paketa dionica, gospodarski subjekt Integral Inženjering u vlasništvu je imao 1.296.122 dionica, odnosno 44,814% vlasničkog udjela u gospodarskom subjektu Jedinstvo Gradiška.

Nakon kupnje navedenog broja dionica gospodarski subjekt Integral Inženjering ima ukupno 2.108.712 dionica, odnosno 72,9097% vlasničkog udjela u gospodarskom subjektu Jedinstvo Gradiška.

Konkurencijsko vijeće je u prethodnoj analizi procjene obveze prijave namjere koncentracije, odnosno utvrđivanja ukupnog godišnjeg prihoda, u smislu članka 14. Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon), zatražilo od nadležne institucije Agencije za posredničke, informatičke i financijske usluge a.d. Banja Luka (akt broj: 01-01-26-1073-II/08 od dana 23.12.2008. godine) financijski izvještaj za 2007. godinu za gospodarski subjekt Jedinstvo Gradiška i gospodarski subjekt Integral Inženjering. Konkurencijsko vijeće je uvidom u dostavljene podatke (podnesek broj: 01-2063/08 od 29.12.2008. godine zaprimljen pod brojem: 01-01-26-1073-1-II/08 dana 31.12.2008. godine) utvrdilo da je ukupni godišnji prihod sudionika koncentracije - gospodarskog subjekta Jedinstvo Gadiška iznosio (..)*¹ KM, a gospodarskog subjekta Integral Inženjering (..)*KM, u 2007. godini.

Konkurencijsko vijeće je analizom navedenih podataka utvrdilo da su gospodarski subjekt Integral Inženjering i gospodarski subjekt Jedinstvo Gradiška ispunili uvjet iz članka 14. stavak (1) pod b), u smislu da najmanje dva gospodarska subjekta sudionika koncentracije u Bosni i Hercegovini imaju po 5.000.000,00 KM ukupnog prihoda u godini koja je prethodila koncentraciji.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da predmetna koncentracija nije prijavljena, u smislu članka 16. stavak (1) Zakona iako ispunjava uvjete iz čl. 12. i 14. Zakona, i da nije provedena sukladno odredbama istog Zakona, te je donijelo Zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti ocjene provedene koncentracije (u daljnjem tekstu: Zaključak) , u smislu članka 32. Zakona, dana 27.01.2009. godine broj: 01-03-26-004-II/09.

Konkurencijsko vijeće je, u smislu članka 33. stavak (2) Zakona, dostavilo predmetni zaključak na izjašnjenje (akt broj: : 01-03-26-004-4-II/09), na koji je gospodarski subjekt Integral Inženjering dostavio odgovor dana 25.02.2009. godine (akt broj: 01-03-26-004-5-II/09).

Sukladno članku 35. stavak (2) Zakona, od sudionika koncentracije gospodarskog subjekta Integral Inženjering (akt: 01-03-26-004-6-II/09 od 03.03.2009. godine), a zbog činjenice da gospodarski subjekt Integral Inženjering u svom odgovoru od dana 25.02.2009. godine nije dostavio sve potrebne podatke, Konkurencijsko vijeće je uputilo zahtjev za dostavu dodatnih informacija (akt broj: 01-03-26-004-6-II/09 od 03.03.2009. godine i broj: 01-03-26004-9-II/09 od 31.03.2009. godine).

Tražene podatke i dokumentaciju gospodarski subjekt Integral Inženjering je dostavio Konkurencijskom vijeću u nekoliko podnesaka (broj: 01-03-26004-7-II/09 od dana 23.03.2009. godine i broj 277-2/09 od 15.04.2009. godine).

Radi pravilne procjene pozitivnih i negativnih efekata predmetne koncentracije na mjerodavnom tržištu, Konkurencijsko vijeće je sukladno članku 35. Zakona, dana 31.03.2009. godine, od Republičkog zavoda za statistiku Republike Srpske zatražilo informacije vezane za tržišne udjele u oblasti niskogradnje, gospodarskih subjekata koji se bave građevinarstvom u Republici Srpskoj.

Republički zavod za statistiku Republike Srpske je tražene podatke dostavio dana 16.04.2009. godine podneskom zaprimljenim pod brojem: 01-03-26-004-13-II/09.

Konkurencijsko vijeće na temelju dostavljenih podataka i dokumentacije, te ocjene učinaka predmetne koncentracije, sukladno članku 17. Zakona, je utvrdilo sljedeće:

¹ (..)*podaci predstavljaju poslovnu tajnu, u smislu članka 38. Zakona o konkurenciji

1. Sudionici koncentracije

Sudionici predmetne koncentracije su gospodarski subjekt Integral Inženjering a.d. Laktaši, inženjering-promet-eksport-import, majke Jugovića bb, Laktaši, i gospodarski subjekt Građevinsko poduzeće Jedinstvo akcionarsko društvo Gradiška, Patrijarha Gavrila Držića 56, Gradiška.

1.1. Gospodarski subjekt Integral Inženjering

Gospodarski subjekt Integral Inženjering a.d. Laktaši, inženjering-promet-eksport-import, Majke Jugovića bb, Laktaši (skraćeni naziv iz sudskog registra: Integral Inženjering), upisan je sudski registar Osnovnog suda u Banjoj Luci pod matičnim brojem:1-91-00 dana 02.10.2989. godine, sa upisanim i uplaćenim kapitalom od 24.122.697,00 KM

Utemeljitelji i vlasnici gospodarskog subjekta Integral Inženjering sa jednakim udjelima su fizičko lice Stanković Slobodan (JMB 0101949100023), Slobodana Jovanovića 7, 78000 Banja Luka; fizičko lice Dubravac Nikola (JMB 1909954100032), Milana Radmana 48, 78000 Banja Luka; i fizičko lice Bojić Dragan (JMB 010695410009), Duška Koščice 36, 78000 Banja Luka.

Osnovne djelatnosti gospodarskog subjekta Integral Inženjering je inženjering, konsalting i menadžment poslovi, izgradnja prometnica, mostova, nasipa i drugih specifičnih radova niskogradnje, izgradnja vodovoda, kanalizacije i sličnih građevinskih objekata uključujući i specijalne radove, izgradnja stambenih i industrijskih objekata, trgovina na veliko i malo naftnim derivatima, te poslovi uvoza i izvoza, zastupanje i posredovanje u prometu roba i usluga sa inozemstvom.

1.1.1. Povezana društva gospodarskog subjekta Integral Inženjering

Prema podacima dostavljenim od gospodarskog subjekta Integral Inženjering supsidijarni gospodarski subjekti istog su:

1. „Banja Laktaši“ a.d. Laktaši, osnovna registrirana djelatnost: ugostiteljske usluge i zdravstveni turizam;
2. Dnevne novine „Glas Srpske“ Banja Luka, osnovna registrirana djelatnost: novinska, izdavačka i grafička djelatnost, te djelatnost trgovine uredski materijalom;
3. GIK „Hidrogradnja“ Istočno Sarajevo, osnovna registrirana djelatnost: građevinarstvo, posebno hidro-građevinski radovi,
4. „Rudnik krečnjaka i tvornica kreča“ a.d. Doboj, osnovna registrirana djelatnost: proizvodnja kreča i drugog građevinskog materijala;
5. „Ekonomski institut“ a.d. Banja Luka, osnovna registrirana djelatnost: znanstveno – istraživačka djelatnost.

1.2. Gospodarski subjekt Jedinstvo Gradiška

Gospodarski subjekt Građevinsko poduzeće Jedinstvo akcionarsko društvo Gradiška, Patrijarha Gavrila Držića 56, Gradiška, upisan je u sudski registar Osnovnog suda u Banjoj Luci, u 1995. godini pod matičnim brojem 1-129-00, sa upisanim temeljnim kapitalom od 2.892.224,00 KM.

Osnovna djelatnost gospodarskog subjekta Jedinstvo Gradiška je niskogradnja (izgradnja prometnica, aerodromskih pista i sportskih terena, izgradnja hidro – građevinskih objekata, građevinski radovi niskogradnja i dr.)

2. Pravni okvir ocjene predmetne koncentracije

Konkurencijsko vijeće u provedbi postupka ocjene dopuštenosti predmetne koncentracije primjenilo je odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta («Službeni glasnik BiH», broj 18/06) te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata.

3. Pravni temelj i oblik koncentracije

Pravni temelj koncentracije je Javna ponude za preuzimanje akcionarima „Jedinstvo GP“ a.d. Gradiška, koja je objavljena u Službenom glasniku RS broj 5/08 dana 28.01.2008. godine i u dnevnom tisku „Nezavisne novine“ dana 26.01.2008. godine, na temelju koje je gospodarski subjekt Integral Inženjering na Banjalučkoj berzi kupio većinu dionica gospodarskog subjekta Jedinstvo Gradiška.

Na dan objavljivanja javne ponude gospodarski subjekt Integral Inženjering je bio vlasnik 1.296.122 od ukupno 2.892.224 dionica gospodarskog subjekta Jedinstvo Gradiška, te je na temelju toga imao 44,814% vlasničkog udjela u istom.

Dana 10.03.2008. godine putem brokerske kuće „Monet Broker“ a.d. Banja Luka gospodarski subjekt Integral Inženjering je kupio 812.590 dionica gospodarskog subjekta Jedinstvo Gradiška, te tako postao vlasnik ukupno 2.108.712 dionica odnosno 72,909705% istog.

Prema podacima sa Banjalučke berze i Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, vlasničku strukturu gospodarskog subjekta Jedinstvo Gradiška nakon provedene koncentracije čine sljedeći gospodarski subjekti:

Tablica 1.

R. b.	Naziv gospodarskog subjekta	Vlasnički udjel (%)
1.	Integral Inženjering a.d. Laktaši	72,9097055
2.	Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske	6,485632
3.	Ostali dioničari	20,6046625
	UKUPNO	100,00

Izvor. Banjalučka berza i Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka

Pravni oblik predmetne koncentracije je stjecanje kontrole od strane jednog gospodarskog subjekta nad drugim gospodarskim subjektom kupnjom većine dionica, sukladno članku 12. stavak (1) pod b) Zakona.

4. Ukupan prihod sudionika predmetne koncentracije

Ukupni godišnji prihodi gospodarskih subjekata sudionika koncentracije, na dan 31.12.2007. godine iznose:

Tablica 2.

(KM)	Integral Inženjering	Jedinstvo Gradiška
Svijet	-	-
Bosna i Hercegovina	(..)* KM	(..)* KM

Konkurencijsko vijeće je iz navedenih podataka (Tablica 2.) utvrdilo da su gospodarski subjekti, sudionici predmetne koncentracije, ostvarili ukupan godišnji prihod preko 5.000.000,00 KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, te su obvezni podnijeti prijavu namjere

koncentracije, u smislu članka 14. stavak (1) pod b) Zakona o konkurenciji, s obzirom da su ispunjeni kriteriji ukupnog godišnjeg prihoda, ostvarenog prodajom roba i / ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine, svakog od najmanje dva sudionika koncentracije.

5. Mjerodavno tržište predmetne koncentracije

Mjerodavno tržište koncentracije, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda /usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajnu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Nadalje, prema članku 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvata cjelokupan ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekt djeluje u prodaji i/ili kupnji mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuju od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo, da je mjerodavno tržište proizvoda ili usluga, sudionika predmetne koncentracije tržište niskogradnje, jer se ova djelatnost preklapa između gospodarskog subjekta Integral Inženjering i gospodarskog subjekta Jedinstvo Gradiška.

Mjerodavno geografsko tržište za ovu koncentraciju je Republika Srpska, jer usluge niskogradnje gospodarski subjekt Jedinstvo Gradiška obavlja isključivo na teritoriju Republike Srpske.

Slijedom navedenog Konkurencijsko vijeće je kao mjerodavno tržište za predmetnu koncentraciju utvrdilo tržište niskogradnje na teritoriju Republike Srpske.

6. Analiza mjerodavnog tržišta predmetne koncentracije

Tržišni udjeli sudionika koncentracije i njihovih glavnih konkurenata na tržištu niskogradnje u Republici Srpskoj prikazani su u Tablici 3.

Tablica 3.

Red. broj	Gospodarski subjekt	Tržišni udjel %
1.	„Niskogradnja“ d.o.o. za građevinarstvo i usluge Laktaši	(15-30)*
2.	„Integral Inženjering“ a.d. Laktaši inženjering – promet – eksport - import	(10-20)*
3.	Poduzeće za održavanje i zaštitu puteva „Prijedorputevi“ akcionarsko društvo Prijedor	(5-10)*
4.	„Bijeljina Put“ akcionarsko društvo Bijeljina	(0-5)*
5.	Poduzeće za održavanje i zaštitu puteva „Mrkonjićputevi“ akcionarsko društvo Mrkonjić Grad	(0-5)*
6.	Akcionarsko društvo za održavanje i zaštitu puteva „Zvornikputevi“ Zvornik	(0-5)*
7.	„Hidro – Kop“ d.o.o. Hidrogradnja i građevinarstvo Banja Luka	(0-5)*

Red. broj	Gospodarski subjekt	Tržišni udjel %
8.	Društvo sa ograničenom odgovornošću za izvođenje građevinskih radova, projektovanje i inženjering „Higra“ Bijeljina	(0-5)*
9.	„Ceste - Mostovi – Asfalt“ društvo sa ograničenom odgovornošću za nisku i visoku gradnju, Doboj	(0-5)*
10.	Građevinsko poduzeće „Put“ a.d. Istočno Sarajevo sa p.o.	(0-5)*
11.	Akcionarsko društvo za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju puteva „Romanijaputevi“ p.o. Sokolac	(0-5)*
12.	Građevinsko poduzeće „Niskogradnja“ a.d. Teslić	(0-5)*
13.	Poduzeće za održavanje i zaštitu puteva „Hercegovinaputevi“ a.d. Trebinje	(0-5)*
14.	Akcionarsko društvo za održavanje i zaštitu puteva „Kozaraputevi“ a.d. Banja Luka	(0-5)*
15.	Poduzeće za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju puteva „Srbinjeputevi“ a.d. Foča	(0-5)*
16.	Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju, inženjering, trgovinu i usluge „Geokop“ d.o.o. Derventa	(0-5)*
17.	Društvo sa ograničenom odgovornošću za projektovanje i izvođenje radova „ARS“ inženjering Banja Luka	(0-5)*
18.	Građevinsko poduzeće „Jedinstvo“ a.d. Gradiška	(0-5)*
19.	Ostali	(20-30)*
UKUPNO:		100,00
2+18		(10-20)

Izvor: Republički zavod za statistiku Republike Srpske

Prema podacima dostavljenim od strane Republičkog zavoda za statistiku Republike Srpske, tržišni udio gospodarskog subjekta Integral Inženjering na tržištu niskogradnje u Republici Srpskoj u 2007. godini je iznosio (10-20)*% , a gospodarskog subjekta Jedinstvo Gradiška (0-5)*%.

7. Procjena predmetne koncentracije

Konkurencijsko vijeće je analizom mjerodavnih podataka, u smislu članka 17. Zakona (posebno strukture mjerodavnog tržišta, tržišnih udjela sudionika koncentracije i konkurenata), ocijenilo da provedenom koncentracijom neće doći do stvaranja dominantnog položaja sudionika koncentracije na mjerodavnom tržištu i da ista ne sprečava, ograničava ili narušava tržišnu konkurenciju na mjerodavnom tržištu niskogradnje u Republici Srpskoj.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je tržišni udjel sudionika predmetne koncentracije ispod praga od 40% , kojim se pretpostavlja da gospodarski subjekt može imati vladajući položaj, u smislu članka 9. Zakona.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da postoji značajna konkurencija na mjerodavnom tržištu, što je pretpostavka djelovanja slobodne tržišne konkurencije.

Uzimajući u obzir iznesene činjenice i podatke koji su prethodili donošenju odluke, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo predmetnu koncentraciju dopuštenom, u smislu članka 18. stavak (2) točka a) Zakona, kao što je odlučeno u izreci ovog Rješenja.

8. Novčana kazna

Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da predmetna koncentracija predstavlja koncentraciju u smislu članka 12. stavak (1) točka b) pod 1. i članka 14. stavak (1) točka b) Zakona, te je gospodarski subjekt Integral Inženjering bio dužan u zakonskom roku dostaviti prijavu namjere koncentracije, sukladno članku 16. stavak (1) Zakona.

Konkurencijskom vijeću, kao organu nadležnom za sprovođenje zaštite tržišne konkurencije, nije podnesena prijava namjere koncentracije gospodarskog subjekta Integral Inženjering i gospodarskog subjekta Jedinstvo Gradiška, iako su bili ispunjeni Zakonom propisani uvjeti da se takva koncentracija prijavi.

Konkurencijsko vijeće, u smislu članka 49. stavak (1) točka b) Zakona može izreći novčanu kaznu do 1% od ukupnog prihoda u prethodnoj godini poslovanja gospodarskom subjektu za kršenje odredbi članka 16. stavak (1) Zakona.

Prilikom određivanja visine novčane kazne Konkurencijsko vijeće je imalo u vidu da je Zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti Konkurencijsko vijeće donijelo dana 27.01.2009. godine, odnosno 12 mjeseci od dana objave Javne ponude za preuzimanje (objavljena u „Službenom glasniku RS“ broj 5/08 dana 27.01.2008. godine), a da gospodarski subjekt Integral Inženjering nije podnio naknadnu Prijavu koncentracije.

Također, u obzir je uzeta i činjenica da je važeći Zakon stupio na snagu dana 27.07.2005. godine, to znači da je bio na snazi oko 30 mjeseci u vrijeme provođenja predmetne koncentracije od strane gospodarskog subjekta Integral Inženjering, te Konkurencijsko vijeće smatra da je gospodarski subjekt Integral Inženjering imao dovoljno vremena da se upozna sa odredbama istog i izvrši obvezu prijave namjere koncentracije sukladno Zakonu.

Slijedom navedenog Konkurencijsko vijeće je izreklo novčanu kaznu gospodarskom subjektu Integral Inženjering u iznosu od 260.000,00 KM, što predstavlja oko (0,10-0,15)% od ukupnog ostvarenog godišnjeg prihoda istog u 2007. godini.

9. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog Rješenja, odnosno od dana njegove objave.

Predsjednik

Ibrica lakišić